

2025 YILINA KADAR İKİ KATINA ÇIKARACAK

Çin, Paris İklim Anlaşması gereğince belirlenen iklim hedeflerine ulaşmak için güneş ve rüzgâr enerji kapasitesini iki katına çıkarmayı hedefliyor. Önceki hesaplamalara göre 2030 yılında tamamlanması planlanan bu sürecin, yapılan son planla daha erkene çekilebileceği haberi paylaşıldı.

Şubat ayında Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısı ile başlayan savaşın enerji fiyatlarını yükselttiği biliniyor. Enerjide dışa bağımlılığı azaltmak isteyen Çin, bu süreçte kömüre yönelmişti.

Çarşamba günü yapılan bir açıklamaya göre, 2025 yılında Çin'in enerji ihtiyacının %33'ü yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanması bekleniyor. Bu tür enerji kaynaklarının 2020 yılındaki payı %29 olduğu ifade ediliyor.

Çin, 2030 yılına kadar Paris İklim Anlaşması ile belirlenen hedeflere ulaşmayı, 2060 yılına kadar ise karbon nötr bir ülke olmayı hedefliyor.

Çin Komünist rejimi, Rusya-Ukrayna Savaşı'ndan dolayı kömüre dönüşünün Çin'in ihtiyacı olan enerjinin karşılanması için bir zorunluluk olduğunu düşünüyor. Bu minvalde rejim hükümeti bu yıl içerisinde 300 milyon ton daha fazla kömür çıkarılması hedefiyle ilerliyor. Çin merkez bankasının kömür madenciliği ve kömürden enerji üretilmesi için 15 milyar dolarlık bir krediye onay verdiği biliniyor.

Öte yandan, bu yılın ilk dört ayında yenilenebilir enerjiye yapılan 4,3 milyar dolarlık yatırımın geçtiğimiz yılın ilk dört ayında yapılan yatırımın neredeyse üç katı olması dikkat çekiyor.

UYGURLARA ÇİN BAYRAMI DAYATMASI

Doğu Türkistan'da Çinlileştirme ve asimilasyon hedefine ulaşmak için Uygur kültür medeniyetini yasaaklayan Çin rejimi, uluslararası toplumun tepkilerini görmezden gelirken, Çin kültürünü ve geleneklerini zorla halka dayatmaya çalışıyor.

Çin'in propaganda ajansı Tanrıdağ Ağı'nın 4 Haziran 2022 tarihli haberine göre, Çin rejimi tarafından Doğu Türkistan'ın kırsal bölgelerinde halkı izlemek ve eylemlerini kontrol etmek üzere yerleştirilen Çinli yerleşimciler vasıtasıyla sözde "Halkın Derdini Dinleme, Halka Hizmet Etme ve Halka Menfaat Sağlama" yalanıyla, "Tang Zungza" adı verilen geleneksel Çin kültür yemeği yapmaya zorladığı öğrenildi.

Haberde Komünist yetkililerin, Korla şehrine bağlı kırsaldaki yaşlıları köy merkezine yığarak, "Duanvu" adıyla bilinen "Ejderha Kayığı Festivali" kutlamaya zorlamanın yanı sıra, milli kadrodan geriye kalan 3-5 öğretmen başta olmak üzere Uygur öğrencileri de okul avlusunda festival kutlamaya ve tarihçesini ezberlemeye mecbur ettiği anlaşıyor.

UYGUR KÜLTÜRÜNÜ YOK ETMEYE ÇALIŞIYOR

Şu anda, Çin kültürünü yayma girişimi kapsamında Doğu Türkistan'ın her yerinde Müslüman Uygur Türklerine Çin bayramları dayatılıyor. Diğer yandan

da Çin devlet medyası Uygurların katıldığı etkinlikleri propaganda amaçlı kullanırken, Çin'in sözde "Xinjiang'ı (Çin) Kültür Yoluyla Besleme" politikasının bir parçası olarak bu tür zorlayıcı etkinlikler hakkında makaleler ve yorumlar yayarak, Müslüman halkın ait olduğu tüm değerleri bilinçli bir şekilde değiştirmeye çalışıyor.

Ayrıca Çin rejimi son yıllarda, yerleşimci Çinlilerin yabancı hissetmemesi için Çin kültürüne odaklı baskıcı ve tahrip edici siyasetler izleyerek, Doğu Türkistan'da sözde "Güzel Köy" inşa etme yalanıyla bütün Türk-İslam mimarisi yapıları, evleri, avluları yıkmaya ve Çin tarzı motifler ile değiştirmeye zorluyor.

AMAÇ, UYGURLARIN TARİHSEL BAĞINI KESMEK

Londra'daki SOAS Üniversitesi'nde Uygur Folkloru Profesörü Rachel Harris, konuyla ilgili değerlendirmeye yaparak, Çinlilerin böylece Uygurlar ve tarih arasındaki bağı koparma, üzerinde yaşadıkları toprak ile olan ilişkisini de kesme amacına ulaşmak istediğini kaydetti.

Gözlemciler, uluslararası toplumun Çin'in Doğu Türkistan'daki "Devlet Terörü" politikasının farkında olduğu ve Çin'in eylemlerini "Soykırım" olarak nitelendirdiği bir dönemde, Doğu Türkistan'da işlenen soykırımın bir parçası olan kültür katliamı gerçekleştirmeye devam ettiğini ve bunu da "Mutlu Uygur" tablosu halinde, suçlarını örtbas etmek için sahte propagandalarında kullandığını belirtti.

KAPALI OLAN CAMİLER AÇILMIŞ

BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Heyetinin 23-28 Mayıs tarihleri arasında Doğu Türkistan'da gerçekleştirdiği gezi sırasında, Urumçi'de uzun süredir kapalı olan bazı camilerin açıldığı ve iki haftadır açık olmasına rağmen halkın girmeye korktuğu öğrenildi.

Özgür Asya Radyosuna göre, BM delegasyonunun muhtemelen gelmesi planlanan Urumçi ve Kaşgar'da bazı merkezi camilerin halka açıldığı, ancak BM heyetinin uğramadığı Gulca şehrindeki camilerin tamamı kapatıldığı ortaya çıktı.

Bilgilere göre, Urumçi'deki camilerin çoğu 2016'dan itibaren kapalı. 2020'den beri uluslararası toplumun baskısı neticesinde ibadete kapalı olsa da birkaç önemli cami göstermelik olarak açık bırakılmıştı.

YALANDAN HUTBE BİLE OKUNDU

Yaklaşık bir aydır toplum içerisinde BM soruşturma ekibinin Doğu Türkistan'a geleceğine dair söylentiler dolaştığı, tamda

heyetin gelmesine günler kala her bölge ahaliler komitesinden komünist memurların, insanları Urumçi'deki "Ak Mescit" ve diğer birkaç büyük camide ibadet etmeye çağırdığı, geçtiğimiz cuma 3 Haziran 2022 tarihinde Ak Mescitte Komünist imamlarca hutbe okunduğu, namaz kılındığı iddia ediliyor.

Ayrıca 2016'dan beri ibadete kapalı, sadece turizm amaçlı açık olan meşhur Heytgah Camii'nin de Ramazan Bayramı'ndan beri ibadete açık olduğu, ancak halkın cezalandırılmaktan korktuğu için camiye gidemediği, rejim yetkililerin BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Michelle Bachelet ve ekibinin Urumçi ve Kaşgar'ı gezdiği sırada özellikle Heytgah Camii'ne gittiği vakit, çevredeki esnaf başta olmak üzere insanlara camiye gitme çağrısı yapıldığı iddia edilirken, cami imamı Memet Cuma'nın delegasyona Doğu Türkistan'da sözde "Din Özgürlüğünün" tavan yaptığı konusunda Çin propagandası yaptığı ifade ediliyor.

Sterilizations per 100,000 population

— National — Xinjiang

250 sterilisations per 100K people

200

150

100

50

DOĞU TÜRKİSTAN'DAKİ “ZORUNLU DOĞUM KONTROL” POLİTİKASINDA DEĞİŞİKLİK

Doğu Türkistan'daki rejim yetkilileri, 4 Haziran'da uzun yıllardır Doğu Türkistan'da uygulanan sözde “Xinjiang Nüfus ve Aile Planlaması Yönetmeliği” adı verilen zorunlu doğum kontrolü politikasında Çinli ve diğer etnik gruplara izin verilen çocuk sayısını birleştiren maddelerin değiştirildiği yeni bir versiyonunu yayınladı.

Çin rejimi, Doğu Türkistan'ı işgalinden bu yana, yoğun yasaklamalar, baskı ve yerleşimci siyasetiyle Doğu Türkistan'ın biyografisini bozmak, nüfusu kısıtlamaya ve kontrol etmeye çalışmaktadır. İnsanlığın gözü önünde açıkça soykırım yapan Çin, Doğu Türkistan halkını yok etmek için zorunlu doğum kontrolü ve zorla kürtaj politikası izliyor.

Çin'in propaganda ajanslarına bağlı Tanrıdağ Ağı'nın 4 Haziran 2022 tarihli habere göre, Doğu Türkistan'daki Komünist yetkililer sözde “Xinjiang Nüfus ve Aile Planlaması Yönetmeliği”nde dördüncü bir değişiklik yaparak yeni versiyonunu yayımladığı, en son düzenlemelerin 2017 yılında başlayan büyük çaplı keyfi tutuklama dönemine müteakip yapıldığı bildirildi.

HER ŞEY ÇİNLİLERİN YAŞAM STANDARDI İÇİN

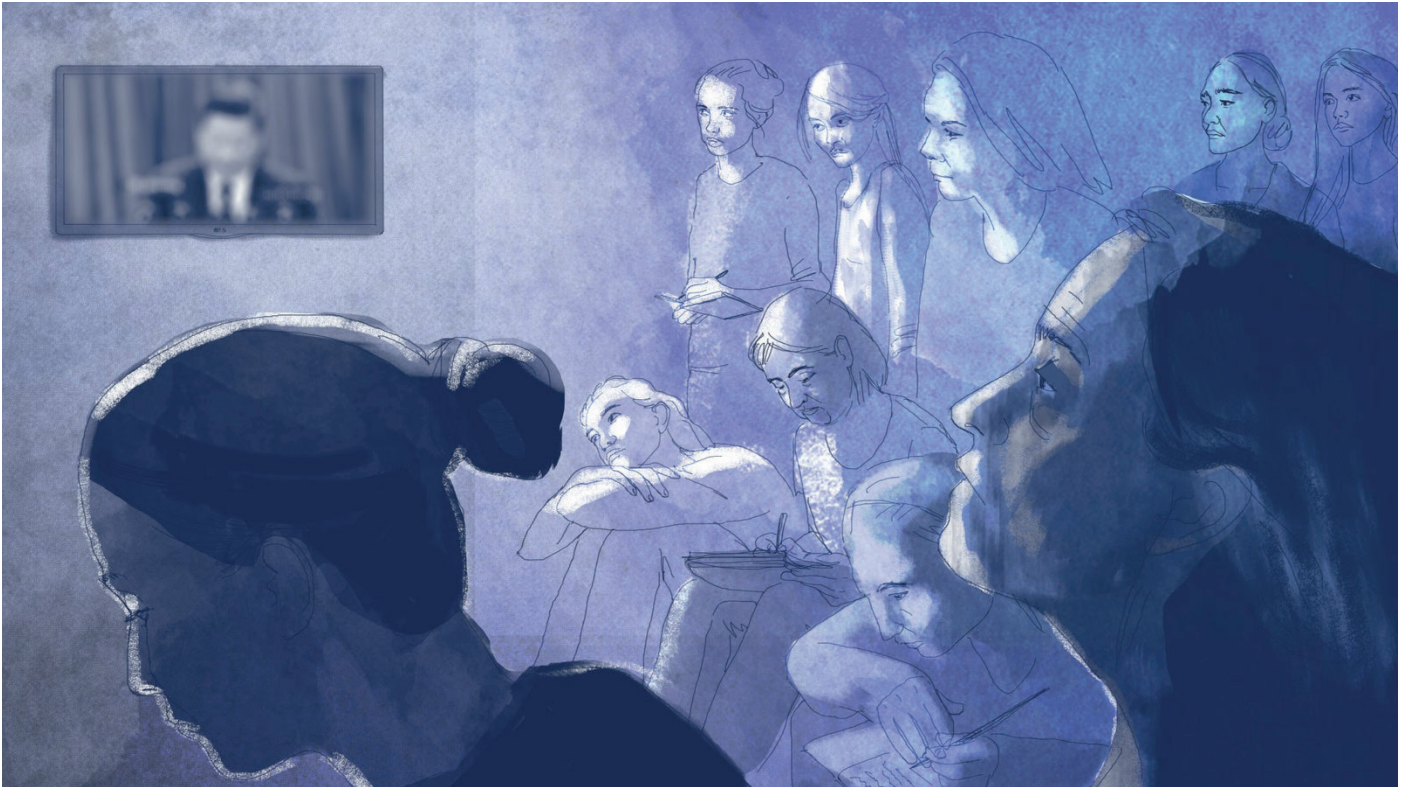
Sözde düzenlemeler, Çin'in nüfus krizini ele almak için aldığı önlemlere uygun olarak, bir çiftte yasal üç çocuk izni, annelere ek olarak 20 günlük doğurma izni dışında annelik hakkı için 60 gün doğum izni, erkek tarafa ise 20 gün çocuk bakım izni ve mali olarak anneliği teşvik tedbirleri uygulamaya konulduğu iddia ediliyor.

Çin'in Doğu Türkistan'da uyguladığı daha önceki aile planlaması politikasında Çin rejimi formalite ve propaganda amaçlı da olsa Çinlilerin bir, Çinli olmayanların iki çocuk sahibi olmasına izin veriyordu. Mevcut değişiklikte etnik köken ayrit edilmiyor.

Avustralya Stratejik Politika Enstitüsü (ASPI) tarafından 12 Mayıs 2021 tarihli raporuna göre, Doğu Türkistan'daki doğum oranının yalnızca 2017'den 2019'a kadar olan iki yılda %48,74 düştüğü, bu rakam Suriye'deki iç savaş veya Ruanda, Kamboçya soykırımı sırasındaki nüfus düşüşünden daha fazla olduğunu gösteriyor.

UYGURLARA UYGULAMADA AYRIMCILIK YAPILIYOR

Gözlemciler, Çin'de onlarca yıldır uygulanan zorunlu doğum kontrol politikalarının bir sonucu olarak doğurganlık çağındaki kadınların sayısı azaldığı, bu durum Doğu Türkistan'da daha şiddetli uygulamaya konulan zorunlu doğum Kontrol politikası ve keyfi tutuklamalar, toplama kamplarında zorunlu kısırlaştırma uygulamaları ile birlikte Uygur nüfusunun %50'lere kadar erimesine neden olduğunu, aslında Çin rejiminin nüfus arttırma politikalarının sadece Çinlileri amaçladığını, Doğu Türkistan'da ise nüfus kısıtlama politikasının aynen devam edeceğini, nitekim bölgede Müslüman ve Türklere sistematik soykırım uygulanmakta olduğunu kaydetti.

14 BİN UYGUR, “KALKINMA” YALANIYLA EVLERİNDEN ÇIKARILDI

Doğu Türkistan’da son birkaç yıldır uygulanan baskılardan biri, kırsaldaki Uygurları ecdattan evlada miras kalan ev, arazilerinden zorla çıkararak “Yoksulluktan Kurtarma” yalanıyla yeni yerleşim yerlerine, yani daha iyi kontrol için toplu konutlara yerleştirmek hedefiyle çaba sarf ediyor. Diğer yandan da Çin rejimi bunu “Halkın Refahını Yükseltmede Tipik Bir Örnek” olarak lanse ediyor.

Çin Propaganda ajanslarına bağlı Tanrıdağ Ağı’nın 6 Haziran tarihli haberine göre, Çin Komünist Partisi son beş yıl içerisinde “13. Beş Yıllık Plan” döneminde tarihten beri Karakorum Vadisi’nde yaşayan 14 bin çiftçiye Kaşgar’ın Kargalık ilçesine bağlı Aktaş köyüne yapılan toplu konutlara yerleştirildiği bildirildi.

BAŞKA BİR DEĞİŞLE ÇİN’İN KÖLE İŞÇİLİK SİYASETİ

Arazileri Çin rejimi tarafından ele geçirilen çiftçiler Aktaş yakınına inşa edilen 40.000 metrekareden fazla alana sahip yapay sanayi (şehircik) bölgedeki Çinli fabrikalarda, sözde “İstihdam” yalanıyla köle işçi olarak işe yerleştirildiği öğrenildi.

Washington DC’deki Komünizm kurbanları Anıtı’nda araştırmacı olan Adrian Zenz, 5 Haziran tarihli bir araştırma makalesinde, Çin’in “Yoksulluktan Kurtarma” siyasetinin arka görünüşünde Uygurları yurt mekanlarından ayırıp zorla çalıştırmaya mecbur etmek olduğunu ortaya çıkarıyor.

Verilere göre, hali hazırda bu şekilde sözde “İstihdam” bahanesiyle toprakları gasp edilen ve köle işçiliğe zorlanan Uygurların sayısı hızla artıyor.

KAŞGAR SPOR OKULU'NDAKİ SEKİZ HOCA TUTUKLANDI

Özgür Asya Radyosunun bildirdiğine göre, Doğu Türkistan'daki "Xinjiang Polis Teşkilatı" arşivlerinden ele geçirilen belgelerin sızdırılmasının ardından yapılan araştırma sırasında Kaşgar Spor Okulu'ndaki milli kadrodan atletizm hocası Adil Tursun, Aamir, Osman, Kaysercan, tekvando ustası, aynı zamanda antrenör Abduşukür ve matematik hocası Askercan, idari bölümde çalışan Nurmehmet Yasin'in 2017 yılında başlayan büyük çaplı keyfi tutuklamada toplama kampına alındığı öğrenildi.

Bilgilere göre, Kaşgar Spor Okulu'nun eğitim kadrosunun yarısından fazlası Çinli öğretmenlerden oluşuyor ve yaklaşık 60 çalışanı bulunuyor. Buna göre tutuklu olan Uygur hocaların sayısı okul kadrosunun %20'sine tekbül ediyor.

DİĞER KURUMLARDAN DA UYGUR TUTUKLULAR VAR

Ayrıca radyo muhabirlerinin araştırmaları sırasında, Kaşgar Şehir Su İdaresi'nden Memtali Wahab dahil altı kişinin tutuklu olduğu ve Su İdaresi'nde milli kadrodan personelin %15'inin hapisanede olduğu ortaya çıktı.

Yeni sızdırılan "Xinjiang Polis Belgeleri"ne göre, mahkumların çoğunun tutuklanma nedenleri cinayet veya hırsızlık gibi tipik suçları içermiyor. Bunun yerine, terörizm, kökten dincilik veya geleneksel olarak siyasi muhaliflere karşı kullanılan "Kavgı Çıkarmak ve Sorun Yaratmak" gibi belirsiz suçlamalarla içeri alındığı görülüyor.

Elde edilen bilgilere göre, Kaşgar Spor Okulu öğretmenlerinin gözaltına alınma sebebinin, sosyal platformlarda yasadışı paylaşımda bulunmak olduğu aktarıldı.

DOĞU TÜRKİSTAN
BASIN VE MEDYA DERNEĞİ
شەرقىي تۈركىستان ئاخبارات ۋە مېدىيا جەمئىيىتى

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adres: Kartaltepe Mahallesi Geçit Sokak No: 6
Dükkan: 2 Sefaköy, Küçükçekmece / İSTANBUL
Tel: (+90) 212 540 31 15
Gsm: +90 553 895 19 33 / +90 541 797 77 00
Mail: info@turkistanmedia.com
www.istiqlalmedia.com